

Στον *Ήλιο* δημοσιεύονται συνολικά, από την 30ή Ιουνίου ως την 24η Νοεμβρίου 1833, επτά τεμάχια (κάτι πολύ περισσότερο από προδημοσίευση).¹⁰ Τέσσερα από αυτά, φραστικά ελαφρώς παραλλαγμένα κατά σημεία, θα διοχετευθούν εν μέρει στον *Λεάνδρο*.¹¹ Επειδή η εφημερίδα δεν περιέχει καμμία αναφορά στον *Λεάνδρο*, η ιδέα του μυθιστορήματος αυτού θα πρέπει να γεννήθηκε προς το τέλος ή έπειτα από τη διακοπή της έκδοσής της. Ο *Λεάνδρος* δηλαδή μάλλον άρχισε να γράφεται περί τα μέσα Δεκεμβρίου του 1833 ή λίγο νωρίτερα, να ολοκληρώνεται τον Φεβρουάριο του επόμενου χρόνου και να τυπώνεται τον Μάρτιο, αφού στο φύλλο της 5ης Απριλίου 1834 της εφημερίδας *Σωτήρ* έχει ήδη εμφανισθεί η πρώτη κριτική του.¹² Ο Σούτσος φαίνεται ότι πήρε την απόφαση να μην εκδώσει το *Αι περιπλανήσεις μου* και να μεταφέρει ορισμένα κομμάτια του στον *Λεάνδρο*, επειδή τροποποιήθηκε η σχέση του με τα πρότυπά του:¹³ από ένα είδος σατωβριανδικού οδοιπορικού –με επιστολική όμως μορφή και κοινωνικοπολιτικό περιεχόμενο– που ήταν το *Αι περιπλανήσεις μου*, στράφηκε με τον *Λεάνδρο* στο ερωτικοπατριωτικό μυθιστόρημα του τύπου του *Ιάκωβου Όρτις* (το οποίο με τη σειρά του είχε ως πρότυπο τον ερωτικό *Βέρθερο*), προσθέτοντας και μια πολιτικότερη διάσταση.¹⁴

Να επανέλθουμε στον *Εξόριστο*, που εκδόθηκε το 1835. Ο Αλέξανδρος Σούτσος στον «Πρόλογό» του γράφει: «Ο προ ενός ήδη ενιαυτού προκηρυχθείς *Εξόριστος του 1831*, αφ' ου διάφορα εμπόδια διέκοψαν πολλάκις την έκδοσίν του, εξέρχεται σήμερα από τα τυπογραφικά πιεστήρια. Καθ' ον χρόνον συνεγράφετο, ήσαν έτι πρόσφατοι αι καταχρήσεις της καποδιστριακής Κυβερνήσεως· οι επίμονοι οπαδοί της αδιακόπως ετάραττον την Ελλάδα, και το προκείμενον βιβλίον υπέσχετο τότε όχι μικράν ωφέλειαν. [...] Εν συντόμω του νέον τούτο πόνημά μου, διά την αναβολήν της δημοσιεύσεώς του, ίσως φανή κατά τι παλαιόν».

Οι καποδιστριακοί τάραζαν την Ελλάδα ως τις αρχές του Σεπτεμβρίου 1833. Την εξουδετέρωσή τους σημειώνει ο *Ήλιος*, όταν κάνει τον απολογισμό του πρώτου οθωνικού έτους. Μεταξύ των επιτευγμάτων του η εφημερίδα αναφέρει και την αναχαίτιση εκείνων που «ετόλμησαν να ανακόψωσι τον δρόμον» της Αντιβασιλείας και την «κατασίγασιν των κυμάτων των παραφρόνων πατριών».¹⁵ Το στοιχείο αυτό και το γεγονός ότι στο κείμενο του μυθιστορήματος υπάρχει η χρονολογία «Μάιος του 1833»¹⁶ δείχνουν ότι ο *Εξόριστος* γράφεται στο διάστημα μεταξύ Μαΐου - Σεπτεμβρίου 1833, ακριβώς την περίοδο που εκδηλώνεται η «μείζων συνομοσία» των Ναπαίων (δηλαδή του Κολοκοτρώνη, Πλαπούτα, Τζαβέλα κ.λπ.).¹⁷

Ο Αλέξανδρος Σούτσος θα μπορούσε λοιπόν να είχε εκδώσει πρώτος μυθιστόρημα στην Ελλάδα, αν είχε την οικονομική δυνατότητα να το τυπώσει αμέσως (όπως και θα έπρεπε, γιατί το έργο, όπως είδαμε, «υπέσχετο τότε όχι μικράν ωφέλειαν»).¹⁸ Άλλωστε, αυτή την εποχή, όπως διαπιστώνουμε από φάκελό του, που βρίσκεται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους,¹⁹ είχε έτοιμα και

